

IPCENA. - Institució de Ponent per la Conservació i l'Estudi de la Natura - entitat declarada d'Utilitat Pública i inscrita en el Registre d'Associacions de Lleida amb el número 1312, i CIF núm. G-25258393, domiciliada a la Pl. dels Gramàtics, 2 baixos de Lleida (25002) en nom de la qual actua en Joan Vázquez en qualitat de Secretari amb DNI núm. 78.067.092. Tel. Fax. - 973263793. Correu-e: ipcena@ipcena.org.

Al Servei d'Informació, Inspecció i Control Ambiental d'Activitats, Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic Departament de Territori i Sostenibilitat. Av. Diagonal, 523-525- 08029 Barcelona

IPCENA és una entitat ecologista que actua en l'àmbit de les comarques lleidatanes, dedicada a la conservació del medi natural, aposta pel desenvolupament sostenible del territori.

Atenent la sol·licitud i tramitació del permís d'investigació minera - Alt d'Àneu 16/4168.

Com a entitat social presentem les consideracions i al·legacions perquè siguin tingudes en consideració.

1- Considerem que la tramitació que ara al·leguem de la petició d'un permís d'investigació minera mitjançant el tràmit d'EIA simplificada, no s'havia d'haver admès per incompatibilitat total, atenent que si es tramita el permís d'investigació s'admet la part inicial que pot donar lloc a la sol·licitud d'explotació.

1.1- Informe desfavorable del parc natural, preceptiu (IP 3-17) sobre el permís d'investigació minera al terme municipal d'Alt Àneu del Parc Natural de l'Alt Pirineu, signat el 8 d'abril de 2017. Aquest informe que fa referència als riscos que comportaria una activitat minera al vell mig del Parc Natural conclou de forma irrefutable, que l'activitat seria del tot incompatible informant DESFAVORABLEMENT, incloïem una part del mateix informe.

 Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural
Parc Natural de l'Alt Pirineu

Informe preceptiu (IP 3-17) sobre el Permís d'investigació minera al terme municipal d'Alt Àneu

- En tot cas, tot i que amb la present sol·licitud es planteja un permís d'investigació, és necessari, i molt important, informar que **una explotació minera a la zona estudiada, molt difícilment serà compatible amb la conservació de l'espai i els valors pel quals han estat integrats dins Espai Natural Protegit Especial, Xarxa Natura 2000, Reserva Natural Parcial i Pla d'Espais d'Interès Natural.**

Conclusions

Ateses les consideracions anteriors, l'òrgan gestor del Parc Natural de l'Alt Pirineu emet informe DESFAVORABLE,

1.2- Reserves Naturals Parcials

Són Reserves que tenen una extensió reduïda. La seva finalitat és aconseguir preservar els ambients naturals que contenen els quals són vitals per a garantir la conservació de determinades [espècies protegides](#). Es declaren doncs per a la protecció d'una determinada espècie **i en elles no es pot dur a terme cap activitat que pugui alterar o destruir aquests ambients naturals.**

A Catalunya hi han un total de 17 Reserves Naturals Parcials: a la zona afectada pel projecte es troben dos d'aquestes reserves naturals la de Bonabé per a la protecció de l'ós bru, i la del riu Noguera Pallaresa per la conservació de la llúdriga.

Les Reserves Naturals Parcials es declaren mitjançant Decret a partir de la [Llei 12/1985](#), d'espais naturals.

Article 24 de la Llei 12/1985, de 13 de juny d'espais naturals

1. Són reserves naturals els espais naturals d'extensió reduïda i de considerable interès científic que són objecte d'aquesta declaració per a aconseguir de preservar íntegrament el conjunt d'ecosistemes naturals que contenen o d'alguna de les seves parts

3. Els objectius de les reserves naturals parcials poden ésser els següents:

a) Protegir d'una manera absoluta les formacions geològiques i geomorfològiques i determinats biòtops, espècies, hàbitats i comunitats.

b) Conservar o constituir escales en les vies migratòries de la fauna salvatge.

4. No es permeten en cap cas les activitats que directament o indirectament poden perjudicar els valors naturals de protecció.

1.3- Declaració d'impacte ambiental del l'estudi del Pla especial de l'àrea esquiable

Baquèira-Bonaigua, al terme municipal d'Alt Àneu. Edicte de 9 de gener de 2002, publicat al DOGC 3565 - 31/01/2002 . Aquesta DIA valorava un projecte que afectava a la Xarxa Natura 2000, i entre altres va acordar:

2 Excloure qualsevol actuació en els àmbits inclosos en la Xarxa Natura 2000.

Figures de protecció que afecten l'espai.

Restaria acreditat que tots i cada un dels aspecte ambientals referenciats en aquest apartat, en referir-nos a les diferents figures de protecció, com a la DIA, descarten taxativament l'afectació directa o indirecta d'aquests espais naturals i en concret la DIA de forma explicita prohibeix l'afectació dels espais de Xarxa Natura, per tant tenint en compte que el que volen els impulsors del projecte no es realitzar tant sols d'investigació minera sinó assolir l'autorització d'explotació, i per tant si aquest es un projecte incompatible amb les diferents figures de protecció, resulta si mes no incongruent que es vulgui atorgar l'autorització d'investigació, si en definitiva no es podrà autoritzar l'explotació.

2- Greus impactes demostrats en l'explotació d'una mina en la mateixa àrea. A la zona veïna de l'Arieja a França al nord del coll de Salau, a escassa distancia d'on es vol fer la investigació minera al sud, al Pallars Sobirà ja va haver unes mines de wolframí, que van funcionar des de l'any 1970 fins al 1985.

2.1 impacte sobre les aigües i les seves conseqüències.

MINISTÈRE DE L'ENVIRONNEMENT
DÉLÉGATION A LA QUALITÉ DE LA VIE
Atelier Central de l'Environnement

MINISTÈRE DE L'ENVIRONNEMENT
DÉLÉGATION A LA QUALITÉ DE LA VIE
Atelier Central de l'Environnement

BUREAU DE RECHERCHES GÉOLOGIQUES ET MINIÈRES

SERVICE GÉOLOGIQUE NATIONAL

Département environnement

B.P. 6009 - 45060 Orléans Cedex - Tél. : (38) 63.80.01

Rapport du B.R.G.M.

82 SGN 866 ENV

Décembre 1982

➤ **Avaluació d'impacte ambiental simplificada permís investigació "Alt d'Àneu"**

A²¹

Les calcàries a la zona d'estudi no apareixen i es localitzen al marge S del riu Noguera Pallaresa. Recordar que la zona de investigació se situa al nord.

Així doncs, no es preveu que la investigació afecti la hidrogeologia local perquè la baixa permeabilitat dels materials impedeix cap impacte i que qualsevol impacte que es pogués produir, es transmeti via subterrània.

Aquest primer informe de desembre de 1982, sobre els impactes al medi principalment esta coordinat, pel servei geològic nacional de franca, tant sols reproduïrem una part referida a l'impacte de les aigües fluvials, que es desenvolupa a l'apartat 3.8.

3.8 – IMPACTE SOBRE LES AIGÜES

3.8.6 Impacte sobre la qualitat de l'aigua superficial

Hi ha dos tipus de riscos de contaminació de l'aigua superficial associats a activitats de la mina:

- contaminació mecànica pels fons del rebuig del rentat (EE),
- contaminació química per productes dissolts.

a) Contaminació mecànica

En els primers anys de l'explotació, es va produir una contaminació mecànica a causa de la mina dins el riu Cougnets, observable fins a la seva confluència amb el Salat.

Aquesta contaminació havia provocat un deteriorament de la qualitat de l'aigua, la destrucció de la biocenosi a la zona, **la gairebé total desaparició de gàmmarus (petits crustacis) i salmònids en particular, i la resta de truites a la riera mostren un marcat aprimament.**

UNIVERSITÉ P ET M CURIE - LABORATORIO DE REACTIVITE DE SURFACE ET STRUCTURE - U.A. 1106 - CNRS4, place Jussieu –Tour 54-55 2e étage- 75230 PARIS - Paris, 8 gener 1986 - H. PEZERAT - Director de recerca al CNRS.

INFORME DELS RISCOS RELACIONATS AMB LA PRESÈNCIA D'AMIANT A LA MINA DE SALAU (Ariège)

Com a especialista dels problemes de toxicitat de l'amiant vaig ser informat diverses vegades, pels miners a títol individual i per un sindicat, dels problemes existents a la mina de tungstè de Salau (societat minera d'Anglade). Seguint una primera sol·licitud acompanyada de mostres obtingudes a la mina, hem examinat les mostres per raigs X i amb microscopi electrònic, i vaig redactar un informe inicial el 2 d'agost de 1984.

De vacances en aquesta regió al juliol de 1985, vaig anar a Seix a on vaig conèixer un centenar de miners afectats d'abestosi. Vaig rebre diverses mostres característiques del lloc de la mina.

UNIVERSITÉ P ET M CURIE LABORATORIO DE REACTIVITE DE SURFACE ET STRUCTURE U.A. 1106 – CNRS - PARIS

2.2 INFORME DELS RISCOS RELACIONATS AMB LA PRESÈNCIA D'AMIANT A LA MINA DE SALAU (Ariège)

L'exploració que va acollir uns 150 treballadors va tenir conseqüències molt greus pel medi ambient i la salut dels treballadors, hem pogut recollir dos informes que relaten els greuges, que alguns perduren fins al moment.

I – LA PRESENCIA D'AMIANT A LA MINA DE SALAU

Al meu informe d'agost de 1984, després de la identificació de la mostra "filó d'amiant" com a actinolita, una de les varietats mineralògiques de l'amiant, vaig notar que aquest mineral es va trobar també a les mostres procedents de la planta de "triturar", amb un contingut en el rang del 2 al 3%. Una menor quantitat d'actinolita també va estar present en tres mostres del "edifici d'infiltració de rebutjos" i en els munts de escòria de nº 1 i nº 2.

La mina de Salau és una mina de tungstè que explota un mineral, la scheelita o tungstè de calci. Aquest mineral es dissemina dintre de les roques i el contingut mitjà és de l'ordre de l'1,8 %. Diversos tipus de roques van ser trobades durant l'exploració.

CONCLUSIONS

L'examen de les proves de roca i de les proves de pols provinents de la mina de Salau no deixen cap dubte: la presència d'actinolita dins d'aquesta mina és un fenomen general que no es pot confondre amb la presència molt més rara de fibres d'amiant en fibres grans.

Els treballs publicats sobre els riscos de càncer a causa de l'actinolita són lamentablement eloqüents:

➤ Avaluació d'impacte ambiental simplificada permís investigació "Alt d'Àneu" |

A²¹

Les calcàries a la zona d'estudi no apareixen i es localitzen al marge S del riu Noguera Pallaresa. Recordar que la zona de investigació se situa al nord.

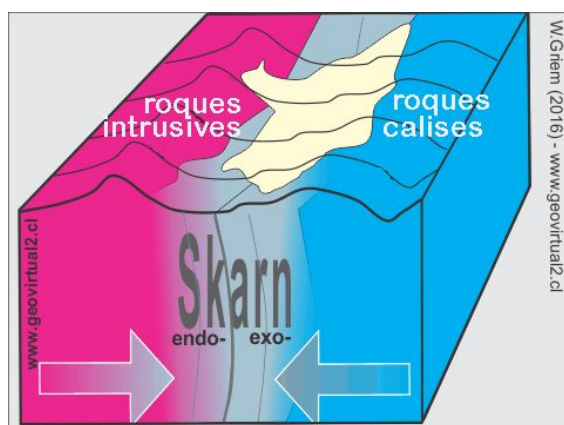
Així doncs, no es preveu que la investigació afecti la hidrogeologia local perquè la baixa permeabilitat dels materials impedeix cap impacte i que qualsevol impacte que es pogués produir, es transmeti via subterrània.

es una de les varietats d'anfibol més perilloses. Tot i que les formes de les partícules no sempre són estrictament idèntiques a les de les fibres d'amiant, l'activitat tòxica en el medi biològic de l'actinolita és més temible que la d'altres

varietats d'amiant, més convencionals. L'elevada quantitat de casos d'asbestosi en els miners de Salau en menys de 15 anys d'exposició és un testimoni més del possible potencial tòxic d'aquest mineral.

La forta mineralització de la zona que centra l'interès l'empresa promotora per explotar wolframi dit també tungstè, conte associats tot un seguit de mineralitzacions que contenen, amiant, arsènic entre altres matèries altament perilloses, que com demostrem en els extractes dels dos informes citats, sobre els efectes als treballadors de la mina de l'amiant i als cursos d'aigua com el riu Salat contaminat per l'arsènic entre altres, es demostren que els d'anys van ser molt greus alguns d'ells com la contaminació de l'aigua encara perduren, tot plegat demostra clarament que els efectes d'una explotació d'aquestes característiques realitzada en una zona d'alta muntanya altament fràgil, comportaria efectes directes i indirectes de conseqüències imprevisibles, que fa que hagi de considerar-se del tot incompatible en aquest territori.

3 - Falsedats en l'estudi ambiental bàsiques.

Definició tècnica d'un skarn

Un Skarn és un dipòsit format en un ambient de metamorfisme de contacte amb una roca de caixa de carbonats calcàries i una intrusiva en aquest cas un granit.

➤ Avaluació d'impacte ambiental simplificada permís investigació "Alt d'Àneu"

A²¹

Les calcàries a la zona d'estudi no apareixen i es localitzen al marge S del riu Noguera Pallaresa. Recordar que la zona de investigació se situa al nord.

Així doncs, no es preveu que la investigació afecti la hidrogeologia local perquè la baixa permeabilitat dels materials impedeix cap impacte i que qualsevol impacte que es pogués produir, es transmeti via subterrània.

Justament a la pàgina 39 de l'estudi ambiental presentat pel peticionari per sol·licitar el permís d'investigació minera indiquen textualment com inserim en la reproducció anterior, (SIC) **"que a la zona d'estudi no apareixent calcàries"**, cal destacar i ressaltar que es una afirmació falsa l'empresa es refereix repetidament que la zona triada per fer la investigació minera coincideix amb un skarn, consultats varis experts en geologia, ens han informat que sense la presència de calcàries no es podria formar un skarn, per tant es una condició obligada, que els redactors de l'estudi ambiental no poden afirmar el contrari que es tant com desmentir la realitat, la qual cosa mereixeria declarar nul el propi estudi ambiental davant de la gravetat de les afirmacions que deixen palesa la manca de coneixement i rigor tècnic, que no pot ser acceptable ni acceptat.

En la mateixa part reproduïda del projecte de la pàgina 39, que acabem de fer esment, els redactors també afirmen (SIC) **"que no es preveu que la investigació afecti la hidrologia local perquè la baixa permeabilitat dels materials impedeix cap impacte i que qualsevol impacte que es pogués produir, es transmeti via subterrània"**.

Aquestes afirmacions son també gravíssimes en demostrar novament el absolut desconeixement de la matèria, cal dir i afirmar com hem descrit anteriorment que en la zona que volen fer la investigació, si que es troben calcàries, que com es normal en aquest tipus de roques sedimentaries estant fracturades, degut a varis factors físics, i on l'aigua te un factor decisiu en la dilució de la roca percolant per les fractures i afavorint el pas i la presència d'aigües subterrànies, per tant dir que es preveu que no s'afectarà a la hidrologia, també es fals, i a continuació dir el contrari al manifestar, que en cas que es pogués produir, es transmetria via subterrània.

La possibilitat que en les perforacions que segons els redactors poden arribar als 150 metres, pugui afectar amb algun aquífer es del tor probable, i en cas de produir-se podria produir que la zona afectada de mineralització contaminés les aigües subterrànies amb minerals que aporten amiant i arsènic entre altres, elements altament contaminants i perillosos, que per gravetat anirien fins al riu Noguera Pallaresa produint un impacte de conseqüències catastròfiques, com va passar a la vessat Francesa com hem exposat anteriorment.

Un motiu mes per no autoritzar el permís d'investigació minera, justament es la invenció dels promotors alhora de descriure un element basic com es la geologia i la hidrologia, al basant-se

➔ Avaluació d'impacte ambiental simplificada permís investigació "Alt d'Àneu" **A²¹**

Les calcàries a la zona d'estudi no apareixen i es localitzen al marge S del riu Noguera Pallaresa. Recordar que la zona de investigació se situa al nord.

Així doncs, no es preveu que la investigació afecti la hidrogeologia local perquè la baixa permeabilitat dels materials impedeix cap impacte i que qualsevol impacte que es pogués produir, es transmeti via subterrània.

en afirmacions falses de la realitat i la tergiversació de la informació, la qual cosa suposa un risc i un perill autènticament temerari potencial major al que les característiques geològiques ja ofereixen.

4 - Afecció a un patrimoni natural únic.

Sens docte algunes especies de la fauna podrien quedar greument afectades, si s'arribessin a realitzar els treballs d'investigació minera, cal destacar que els treballs i la presència de persones i activitats diverses s'allargarien aproximadament durant 5 mesos.

Activitat	Desembre-Juny			Juliol				Agost					Setembre				Octubre				Novembre			
	S27	S28	S29	S30	S31	S32	S33	S34	S35	S36	S37	S38	S39	S40	S41	S42	S43	S44	S45	S46	S47			
Estudis geofísics																								
Mapeig geològic																								
Programa geofísic aerotransportat																								
Treballs de preparació																								
Arranjament pista d'accés																								
Explanació plataformes (70 m2)																								
Apilament sòl i terra vegetal																								
Treballs d'exploració																								
Perforacions (plataformes A i B)																								
Retirada i gestió de llots de perforació																								
Interpretació de dades																								
Treballs de restauració																								
Retirada de maquina i equips auxiliars																								
Restauració àrees d'afectació plataformes																								
Rehabilitació pistes forestals (en cas necessari)																								
Seguretat, salut i medi ambient																								

Quadre del treballs previstos a la zona

Cal tenir present que Les especies de fauna prioritàries, que són aquelles que es troben mes amenaçades, tenen reflectit en la Directiva 92/43/CEE un paper de màxima protecció, que exigeix als

estats membres a prendre totes les mesures necessàries a la millora de la seva conservació, així ho recull l'article 6.1 de la Directiva 92/43/CEE.

Que l'ós bru (*Ursus arctos*) i l'almesquera (*Galemys pyrenaicus*) són dos de les espècies protegides a Europa incloses en l'annex II, de Directiva 92/43/CEE i en l'annex IV que inclou les espècies d'animals i vegetals d'interès comunitari que requereixen una protecció estricta.

Per altra part les espècies presents també a la zona com, el Gall fer (*Tetrao urogallus*), el Trençalòs (*Gypaetus barbatus*), la Perdiu blanca (*Lagopus muta*) i el Mussol pirinenc (*Aegolius funereus*) es troben a l'annex I de la Directiva d'aus 79/409/CEE, considerades espècies que també requereixen la màxima protecció.

Ós bru (*Ursus arctos*): espècie En Perill d'Extinció segons el Decret 139/2011 i considerada com a Element Prioritari de Conservació a la ZEC ES5130003 Alt Pallars (GOV/112/2006). La zona de projecte és una zona de reproducció de l'espècie, i inclosa en el futur Inventari d'Àrees Crítiques de l'espècie que s'haurà de desenvolupar en el Pla de Recuperació de l'espècie a Catalunya.

Almesquera (*Galemys pyrenaicus*) amenaçada VU, Vulnerable. L'almesquera mamífer aquàtic. Que tant sols estroba en els cursos d'aigües de muntanya d'aigües fredes, netes i ben oxigenades.

Gall fer (*Tetrao urogallus*): espècie Vulnerable segons el Decret 139/2011 i Element Prioritari de Conservació a la ZEC ES5130003 Alt Pallars. A la zona de projecte s'hi localitzen diverses zones de reproducció de l'espècie (zones de cant).

Trençalòs (*Gypaetus barbatus*): espècie En Perill d'Extinció segons el Decret 139/2011 i Element Prioritari de Conservació a la ZEC ES5130003 Alt Pallars (GOV/112/2006). Existeix un territori de reproducció antic a l'entorn de les bordes de Pina. Tot i que actualment no s'utilitza, està inclòs en l'inventari d'àrees crítiques de conservació de l'espècie, i no es descarta que el territori sigui ocupat en els propers anys.

Perdiu blanca (*Lagopus muta*): espècie Vulnerable segons el Decret 139/2011 i Element Prioritari de Conservació a la ZEC ES5130003 Alt Pallars (GOV/112/2006). Aquesta espècie està present a la zona de projecte a l'entorn del pic de Miques i a la serra del Ras.

Mussol pirinenc (*Aegolius funereus*): espècie Vulnerable segons el Decret 139/2011 i Element Prioritari de Conservació a la ZEC ES5130003 Alt Pallars (GOV/112/2006). Com a mínim s'ha localitzat un territori al bosc de Bonabé, tot i que es considera segura la presència de més territoris de l'espècie a l'àrea de projecte.

La zona afectada, es sense cap mena de docte un dels espais naturals mes ric en biodiversitat de tot el massís Pirinenc, es troben algunes de les espècies que requereixen la màxima protecció, i on Europa a invertit mols recursos per millorar la seva presència, com es l' Ós bru (*Ursus arctos*), el projecte ja reconeix que aquesta i altres espècies hauran de migrar a altres espais degut a l'activitat del projecte, tenint en compte que son la majoria espècies molt territorials, les conseqüències del projecte podria suposar un impacte gravissim en el mantenimen optim de les mateixes, que exigeixen les directives 92/43/CEE d'habitats i la 79/409/CEE d'aus, cal també declarar incompatible pels enormes riscos en la biodiversitat les tasques d'investigació minera sol·licitada.

Per tot el exposat considerem i alhora demanem que:

Anul·leu la tramitació iniciada de sol·licitud del permís d'investigació minera, en tramitació inicial mitjançant el tràmit d'EIA simplificada, en considerar:

Que es d'impossible execució per les incompatibilitats ambientals del projecte, que si be es cert que es tracta d'una investigació simplement, l'objectiu de la mateixa es poder executar la següent fase que seria l'explotació, mes enllà dels enormes riscos que comportaria la pròpia investigació.

Que en base a l'exposat, anul·leu la sol·licitud d'investigació, i en base a les lleis 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, i els drets que concedeix a les parts interessades, com a Garanties del procediment, així com les lleis 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Que ens tingueu com a parts interessades i personades i demanem ser informades de manera motivada de les nostres consideracions i alegacions exposades, així com de qualsevol actuació que prenguin al respecte.

Atentament,

Joan Vázquez i Mendieta
Secretari i Portaveu d'IPCENA

Lleida, 11 de d'agost de 2018